

Oppgave 7.2.6

a)

```
> x := 1.0  
> for n from 1 by 1 to 200 do x := sin(x) end do
```

Iterasjonen ser ut til å konvergere sakte mot null som er det eneste fikspunktet for $\sin x$.

d)

Det er klart at $f(x) = 0$ hvis og bare hvis $\frac{(x^2 + 2x)}{4} = x$, altså hvis og bare hvis $x^2 - 2x = 0$. f har derfor akkurat to fikspunkter, nemlig $x = 0$ og $x = 2$.

Vi starter med midtpunktet mellom dem og ser hva som skjer:

```
> x := 1.0  
> for n from 1 to 20 do x :=  $\frac{(x^2 + 2 \cdot x)}{4}$  end do
```

Iterasjonen ser ut til å konvergere mot null. Hva om vi prøver med en $x > 2$:

```
> x := 5.0  
> for n from 1 to 20 do x :=  $\frac{(x^2 + 2 \cdot x)}{4}$  end do
```

Det ser ut til å blåse opp til uendelig.

Vi prøver litt nærmere $x = 2$:

```
> x := 2.1
```

```
> for n from 1 to 20 do x :=  $\frac{(x^2 + 2 \cdot x)}{4}$  end do
```

Hva om vi starter med x bittelitte granne mindre enn 2:

```
> x := 1.99999
```

```
> for n from 1 to 20 do x :=  $\frac{(x^2 + 2 \cdot x)}{4}$  end do
```

Iterasjonen avtar. Antakelig går den mot null igjen. Vi prøver litt lenger. Ved ikke å gi x en ny startverdi, blir startverdien den verdien den allerede har, nemlig den siste verdien i listen vi nettopp fikk.

```
> for n from 1 to 200 do x :=  $\frac{(x^2 + 2 \cdot x)}{4}$  end do
```

Det går nok mot null, ja.

Oppgave 7.2.7.

(i)

Vi har brukt x som et tall, så det er best vi bruker *unassign* på x :

```
> unassign('x')
```

```
> plot(2·sin(x) - x, x = -Pi..Pi)
```

Det ser ut til at funksjonen har nullpunkter for $x = 0$ og $x \approx \pm \frac{11\pi}{16}$.

(ii)

Vi skal plotte to grafer i samme koordinatsystem, nemlig grafen til $y = x - \frac{(2 \cdot \sin(x) - x)}{2 \cdot \cos(x) - 1}$ og grafen til $y = x$. Det kan vi gjøre ved bruk av kommandoen *display*

Men det finnes også en raskere måte: de to funksjonene settes i en hakeparentes, adskilt med et komma i en *plot*-kommando:

```
> plot( [ x - (2 * sin(x) - x) / (2 * cos(x) - 1), x ], x = -Pi .. Pi )
```

De tre punktene vi fant i (i) er de tre skjæringspunktene mellom de to grafene på denne figuren. Hvorfor?

(iii)

```
> plot( diff( x - (2 * sin(x) - x) / (2 * cos(x) - 1), x ), x = -Pi .. Pi )
```

Ikke bare ser det ut til at de deriverte av $F(x)$ er lik null i de tre punktene, men den deriverte er ganske nær null i nærheten av fikspunktene også.

Men la oss plotte grafen til $F'(x)$ i små omegner om fikspunktene:

```
> plot( diff( x - (2 * sin(x) - x) / (2 * cos(x) - 1), x ), x = -0.01 .. 0.01 )
```

```
> plot( diff( x - (2 * sin(x) - x) / (2 * cos(x) - 1), x ), x = 11 * Pi / 16 - 0.5 .. 11 * Pi / 16 + 0.5 )
```

```
> plot( diff( x - (2 * sin(x) - x) / (2 * cos(x) - 1), x ), x = 11 * Pi / 16 - 0.5 .. 11 * Pi / 16 + 0.5 )
```

(iv)

$U = (\alpha - p, \alpha + p)$ være en symmetrisk omegn om fikspunktet α der $F'(x)$ er kontinuerlig med $|F'(x)| < 1$ for alle $x \in U$. La $x \in U$.

Siden $F'(x)$ er kontinuerlig i U finnes det en (positiv) konstant $K < 1$ slik at $|F'(c)| \leq K$ for alle c med avstand $\leq |x - \alpha|$ til α .

Videre følger det av sekantteoremet (side 133) at det finnes en c med avstand $\leq |x - \alpha|$ til α , slik at $\frac{(F(x) - F(\alpha))}{x - \alpha} = F'(c)$.

Det betyr at $|F(x) - F(\alpha)| = |F(x) - \alpha| \leq K|x - \alpha|$. Det vil si, $F(x)$ har mindre avstand til α enn x har.

Derfor må (av samme grunn) $|F \circ F(x) - \alpha| \leq K|F(x) - \alpha| \leq K^2|x - \alpha|$

og så videre. Siden $K^n \rightarrow 0$ når $n \rightarrow \infty$, må $F^{[n]}(x) \rightarrow \alpha$.

(v)

Vi ser først på fikspunktet nær $\frac{11 \cdot \text{Pi}}{16}$

```
> c := evalf( (11*Pi) / 16 )
```

```
> c := subs( x = c, x - (2*sin(x) - x) / (2*cos(x) - 1) )
```

```
> c := evalf( % )
```

```
> c := evalf( subs( x = c, x - (2*sin(x) - x) / (2*cos(x) - 1) ) )
```

(Vi bruker `subs` istedenfor å sette `x` lik verdien. Derved slipper vi å bruke `unassign('x')` etterpå.)

```
> c := evalf( subs( x = c, x - (2*sin(x) - x) / (2*cos(x) - 1) ) )
```

$\alpha \approx 1.895494$ er derfor en bedre approksimasjon til dette fikspunktet. På grunn av symmetrien er også $\alpha \approx -1.895494$ en bedre approksimasjon til fikspunktet nær $-\frac{11 \cdot \text{Pi}}{16}$.

For $\alpha = 0$ kan vi se hva som skjer om vi starter med $x = 0.5$

```
> c := 0.5
```

```

> c := evalf( subs( x = c, x - (2*sin(x) - x) / (2*cos(x) - 1) ) )
=
> c := evalf( subs( x = c, x - (2*sin(x) - x) / (2*cos(x) - 1) ) )
=
> c := evalf( subs( x = c, x - (2*sin(x) - x) / (2*cos(x) - 1) ) )
=

```

Det gikk veldig fort mot null.

Oppgave 7.2.8.

a)

(i)

```

> unassign('x')
=

```

```

> F := x -> x - (x^2 - 4 x + 3) / (2 x - 4)
=

```

(ii)

```

> plot(x^2 - 4 x + 3, x = -1 .. 5)
=

```

Det er lett å kontrollere at de to nullpunktene til f (som vi skal finne ved Newtons metode) er $x = 1$ og $x = 3$.

(iii)

```

> diff(F(x), x)
=
> solve(% = 1, x)
=

```

└─ Likningen har altså bare komplekse røtter. $F'(x) = 1$ kan derfor ikke inntreffe for noen reell x .

```
> solve( ( 2 (x^2 - 4 x + 3) ) / (2 x - 4)^2 = -1, x )
```

```
> plot( ( 2 (x^2 - 4 x + 3) ) / (2 x - 4)^2, x = 0..4 )
```

Det er klart at $F'(x)$ er kontinuerlig for alle $x \neq 2$, og at $f(x)$ bare har de to fikspunktene 1 og 3.

Jeg foreslår derfor intervalletne $\left(-\infty, 2 - \frac{\sqrt{3}}{3}\right)$ og $\left(2 + \frac{\sqrt{3}}{3}, 3\right)$.

Som en liten kontroll ser jeg hva som skjer om jeg starter med $x = 50$: (jeg skriver 50.0 for jeg vil ikke ha eksakte svar, jeg vil ha svar på desimalform!)

```
> x := 50.
```

```
> for n from 1 to 20 do x := x - (x^2 - 4 x + 3) / (2 x - 4) end do
```

Det ser bra ut. Og starter jeg med $x = -50$, får jeg også svar som forventet:

```
> x := -50.0
```

```
> for n from 1 to 20 do x := x - (x^2 - 4 x + 3) / (2 x - 4) end do
```

Oppgave 7.2.9.

b)

```
> unassign('x')
```

```
> plot([x^3 - 8 x^2 - x + 1, x], x = - 1/2 .. 1/2)
```

Det er klart at $y = x$ i alle punktene på den blå linjen, og at $y = f(x)$ i alle punktene på den røde kurven. I skjæringspunktene holder begge disse to likhetene. Det vil si, $y = f(x) = x$.

(ii)

```
> diff(x^3 - 8 x^2 - x + 1, x)
```

```
> plot(%, x = - 1/2 .. 1/2)
```

Kurven viser at begge fikspunktene er frastøtende.